Тест 5 | **Група А** | **Име и презиме ученика**_____ **Разред** _____

1. На основу наведених карактериситка организама препознај ком домену припадају, па одговор упиши у табелу. ❷

	Карактеристике организма	**Домен**
а)	Најстарији организми на Земљи; живе на местима где нема других живих бића	
б)	Вишећелијски аутотрофни организми	
в)	Једноћелијски прокариоти са ћелијским зидом; већина су сапрофити	
г)	Једноћелијски или вишећелијски сапрофити са ћелијским зидом од хитина	

2. На линију испод слике упиши слово П, Б, Ж или Г у зависности од тога ком царству из домена еукарија припада организам приказан са слици, при чему П означава протисте, Б биљке, Ж животиње, а Г гљиве. ❹

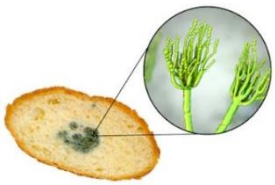

плесан пеницилијум
а) _____

слон
б) _____

папучица
в) _____

папрат навала
г) _____

ајкула
д) _____

паук крсташ
ђ) _____

пијавица
е) _____

мухара
ж) _____

3. Појмове наведене у колони лево повежи са њиховим значењем тако што ћеш на линије уписати одговарајуће слово. ❸

1. _____ фосили
2. _____ дрво живота
3. _____ биолошка еволуција
4. _____ хемијска еволуција
5. _____ палеонтологија
6. _____ сродност

а) Густе капљице које су расле и делиле се.
б) Процес настанка и развоја живих бића на Земљи
в) Приказ везе свих живих бића на основу њихове сродности
г) Појава да два или више организама имају заједничког претка из којег су настали еволуцијом
д) Наука која се бави изучавањем фосилних остатака
ђ) Процес припремања услова за појаву живих бића на Земљи
е) Очувани остаци целог организма или његовог дела

4. Пажљиво прочитај текст о Чарслу Дравину. У тексту су се поткрале четири грешке. Прецртај их па изнад погрешног дела текста упиши исправне речи. ❷

Чарлс Дарвин је поставио теорију адаптације. Средином прве половине 20. века реализовао је петогодишњу научну експедицију бродом „Бигл“. Највише материјала за истраживање прикупио је на острвима Галапагоса где је проучавао врапце, њихов начин исхране и адаптације. Материјал који је прикупио Дарвин је обрађивао годинама и након 23 године издао је дело „О пореклу птица“.

5. На временској ленти обележени су различити временски периоди постанка живота на Земљи, приказани у милијардама година (где знак „-“ значи „пре“). Означи на ленти време настанка одређених појава и група организама тако што ћеш изнад бројева уписати одговарајуће слово. ❸

А - драстична промена у саставу атмосфере
Б - први колонијални организми
В - први прокариоти
Г - први вишећелијски еукариоти
Д - први једноћелијски аутотрофни еукариоти
Ђ - прве цијанобактерије

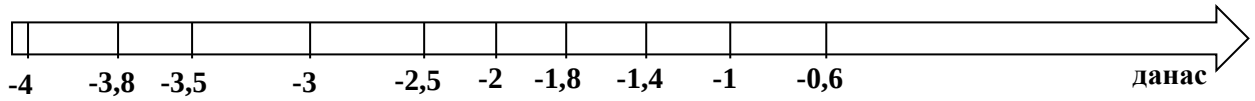

6. Наведене фазе у постанку вишећелијских организама поређај хронолошки, уписивањем бројева од 1 до 5 у квадратиће, где 1 означава процес који се најраније одиграо и већ је уписан. Када завршиш одговори на питање испод. ❸

☐ удруживање ћелија	☐ вишећелијски организми	☐ губитак самосталности ћелија	1 једноћелијски организми	☐ ћелије преузимају различите улоге

■ **Како се зову организми који су настали удруживањем ћелија у групе у којима заједно живе?**

_____

7. На основу наведених описа препознај о којим организмима је реч, а затим упиши одговоре у празна поља у табели. ❸

а)	Најједноставнији вишећелијски еукариотски организми, који су се појавили пре око 600 милиона година, чије тело је грађено од само два слоја ћелија	
б)	прокариотски организми од којих су многи паразити који изазивају болести људи и животиња	
в)	Прокариоти који се хране аутотрофно (врше фотосинтезу)	
г)	Сесилни, углавном вишећелијски организми који се најчешће хране разлагањем хране	
д)	Група аутотрофних организама који нису међусобно блиско сродни, немају биљне органе	
ђ)	Вишећелијски аутотрофни еукариоти који имају органе	

8. Пажљиво прочитај текст па одговори на питање. ❸

Вируси се налазе на граници живог и неживог. Састоје се из посебног омотача у којем се налази наследни материјал. Када доспеју у неку живу ћелију могу да се размножавају. Вируси су изазивачи многих болести код људи.

Због чега вирусе не сврставамо у жива бића? _____

_____

9. Ако је реченица тачна заокружи словоТ, а ако је нетачна заокружи слово Н. ❹

а)	Живот на Земљи је настао пре 4,5 милијарди година	**Т**	**Н**
б)	Стварање атмосфере богате кисеоником омогућило је настанак еукариота	**Т**	**Н**
в)	Сви организми на земљи имају заједничко порекло	**Т**	**Н**
г)	Еволуција живог света је завршена	**Т**	**Н**
д)	Сунђери су најједноставнији вишећелијски организми	**Т**	**Н**
ђ)	Еволуција живог света представља се "дрветом живота"	**Т**	**Н**
е)	Сродни организми су увек слични по изгледу	**Т**	**Н**
ж)	Од свог постанка до данас Земља је најдуже била насељана живим бићима	**Т**	**Н**

10. Дат је шематски приказ дрвета живота који приказује еволутивни развој врста обележених словима А, Б, В, Г, Д , Ђ и Е. Посматрај шему, анализирај еволутивни развој приказаних врста па одговори на питања. ❸

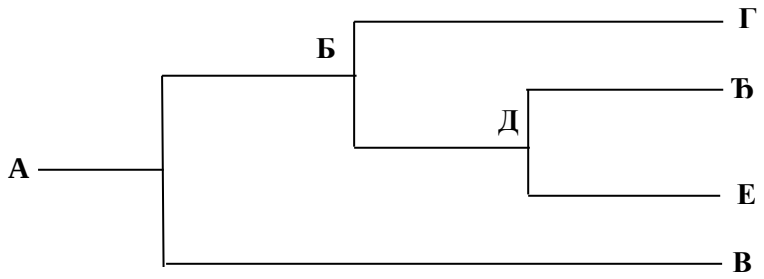

а) Која врста је заједнички предак врста Д и Г? _____

б) Које врсте су се развиле од заједничког претка Д?_____

в) Која врста је најстарија? _____

г) Која врста је заједнички предак врста Г, Ђ и Е? _____

д) Која врста се најраније одвојила од заједничког претка и развија се до данас? _____

ђ) Које врсте су еволутивно најмлађе? _____